

vewin vereniging van
waterbedrijven
in Nederland

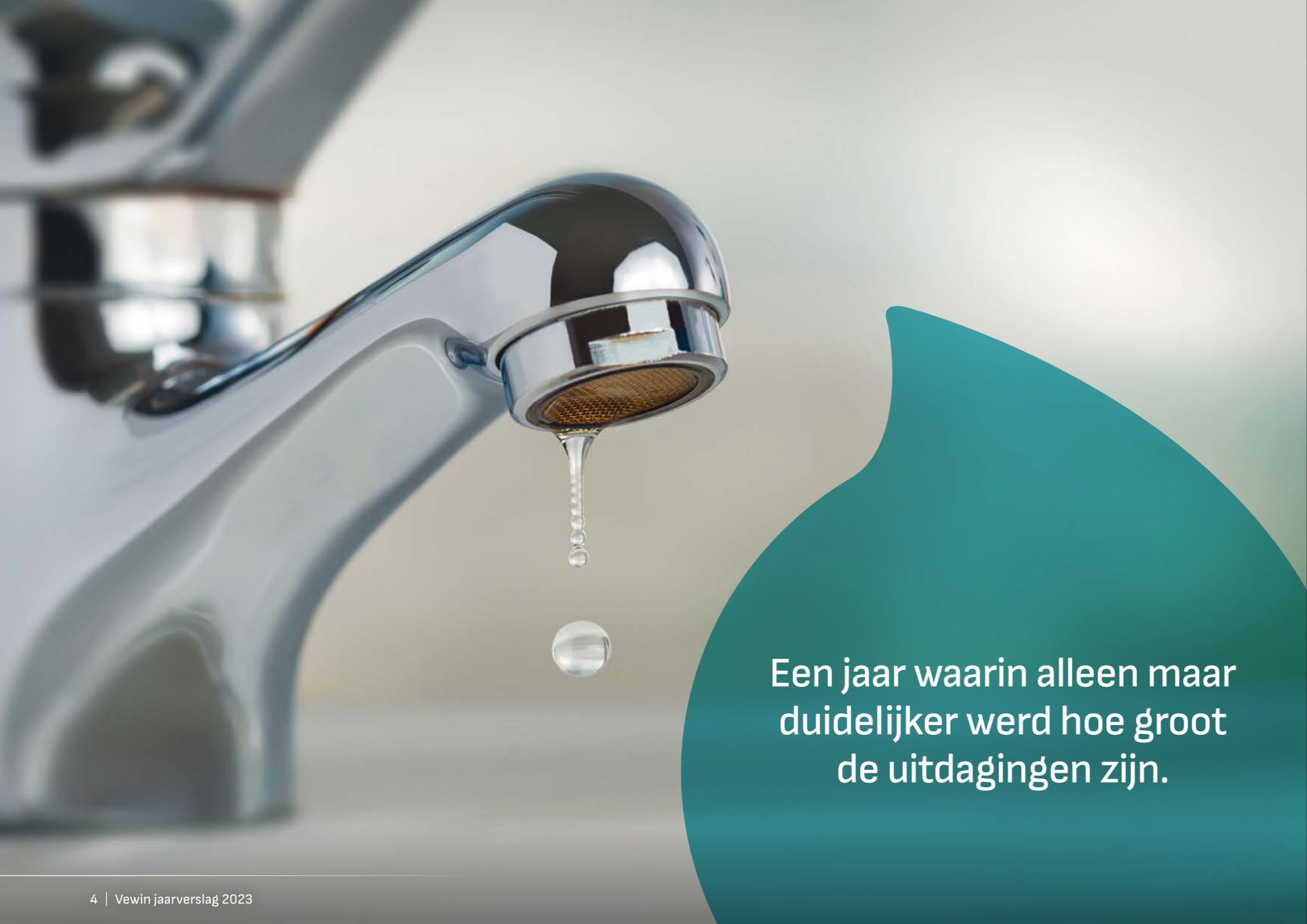
Jaarverslag 2023

Actie nodig voor de toekomst van ons drinkwater

Bekijk ook de online versie van dit jaarverslag.

Voorwoord	5
Profiel	7
Overzicht activiteiten	11
Beschikbaarheid drinkwaterbronnen	12
Toekomstbestendige drinkwatervoorziening	15
Kwaliteit drinkwaterbronnen	22
Europa	28
Communicatie	32
In de media	36
Organisatie	41
Afkortingen	43
Jaarrekening 2023	45

Een jaar waarin alleen maar duidelijker werd hoe groot de uitdagingen zijn.

Voorwoord

Afgelopen 12 december mocht ik, in aanloop naar de start van mijn voorzitterschap van Vewin op 1 januari 2024, symbolisch de voorzittershamer ontvangen uit handen van Peter van der Velden. Na zes jaar het boegbeeld van Vewin te zijn geweest kwam een einde aan de voorzittersperiode van Peter. Hij heeft zich in die zes jaar met hart en ziel ingezet voor de belangen van de openbare drinkwatervoorziening in ons land. Ook langs deze weg wil ik Peter namens de hele drinkwatersector, en allen die onze sector een warm hart toedragen, van harte bedanken voor zijn enthousiaste en onvermoeibare inzet. Ik ben er trots op dat ik hem mag opvolgen.

De overdracht van de hamer vond plaats tijdens de 'Nacht van ons drinkwater' in theater Diligentia in Den Haag. Tijdens die door Vewin georganiseerde bijeenkomst kwamen waterexperts, wetenschappers, kunstenaars, beleidsmakers en jongeren samen om de betekenis van drinkwater op een verfrissende en boeiende manier te belichten en stil te staan bij de toekomst van ons drinkwater. Het was goed om op die wijze de betekenis van de openbare drinkwatervoorziening over het voetlicht te brengen.

Wij zijn gewend aan de vanzelfsprekendheid van altijd lekker, gezond en betaalbaar water uit de kraan. Maar we kunnen er niet omheen dat de 'Nacht' het slot markeerde van een jaar waarin alleen maar duidelijker werd hoe groot de uitdagingen zijn om die vanzelfsprekendheid te behouden. Het Rijksinstituut voor

Volksgezondheid en Milieu (RIVM) publiceerde in april 2023 een onderzoek dat de eerdere noodkreet van de drinkwaterbedrijven bevestigde. Zonder snelle actie van overheden zullen de drinkwaterbedrijven niet aan de tot 2030 stijgende vraag kunnen voldoen. Als er niets gebeurt, zal bij alle drinkwaterbedrijven in 2030 sprake zijn van een tekort. Kort daarop concludeerde de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) in zijn rapport over de Kaderrichtlijn Water (KRW) dat overheden nauwelijks invulling geven aan hun wettelijke zorgplicht voor de drinkwatervoorziening.

Minister Harbers kondigde in april aan dat er een Actieprogramma beschikbaarheid drinkwaterbronnen 2023 – 2030 zal worden opgesteld door Interprovinciaal Overleg (IPO) en Vewin, samen met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW).

Dit programma moet de knelpunten per regio in beeld brengen én de oplossingen in kaart brengen. Het Actieprogramma moet in 2024 worden afgerond. Het is belangrijk dat dit geen herhaling van zetten wordt. Er moeten echte doorbraken worden bereikt. Eerder heeft de minister al vastgesteld dat drinkwater prioriteit moet krijgen in de afwegingen als dat nodig is voor de leveringsplicht. Die uitspraak moet nu handen en voeten krijgen. Daarom hoop ik dat de (nieuwe) minister zijn rol pakt als dat nodig is.

Dat laatste geldt zeker ook bij het bieden van voldoende financieringsruimte aan de drinkwatersector. De regelgeving met betrekking tot de WACC beperkt die financieringsruimte. Gevolg is dat de drinkwatersector de komende jaren minder dreigt te kunnen investeren dan nodig is om de kwaliteit en beschikbaarheid van drinkwater te garanderen. Iedereen is het eens dat er wat moet gebeuren, het is nu tijd om de noodzakelijke stappen te zetten.

Deze en andere prioriteiten heeft Vewin afgelopen jaar, in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen, onder de aandacht gebracht van de programmacommissies van de politieke partijen. Met resultaat, want in de verkiezingsprogramma's heeft 'drinkwater' nooit eerder zo prominent gefigureerd. Dat zou kunnen betekenen dat het veiligstellen van de toekomst van ons drinkwater ook hoog op de agenda prijkt van een nieuw kabinet. Ik hoop het van harte, want het is hoognodig. Drinkwaterbedrijven werken letterlijk dag en nacht aan het drinkwater van vandaag en morgen. Maar zij kunnen dat niet alleen. Altijd lekker, gezond en betaalbaar water uit de kraan móet een vanzelfsprekendheid blijven, voor volksgezondheid, welzijn en welvaart. Dat is een opgave waar wij graag samen met een nieuw kabinet onze schouders onder zetten.

Pieter Litjens
Voorzitter Vewin

Altijd lekker, gezond en betaalbaar water uit de kraan móet een **vanzelfsprekendheid** blijven, voor volksgezondheid, welzijn en welvaart.

Profiel

Profiel

Vewin, de vereniging van waterbedrijven in Nederland, heeft als belangrijkste taak het behartigen van de belangen van de Leden – de tien Nederlandse drinkwaterbedrijven – in Den Haag en Brussel. Als belangenbehartiger voor de drinkwatersector heeft Vewin in Den Haag en Brussel uitgebreide contacten op ambtelijk, bestuurlijk en parlementair niveau. Binnen de vereniging worden de koers en het beleid in nauwe samenspraak met het Bestuur bepaald. Vewin heeft een onafhankelijke voorzitter.

Het Vewin-bureau staat onder leiding van een directeur die door het Bestuur is benoemd. Het Vewin-bureau (totaal 18,55 fte) zetelt in Den Haag en heeft – samen met de Unie van Waterschappen (UvW) – ook een kantoor in Brussel.

Ambitieuw, strategisch en innovatief

Drinkwater is een eerste levensbehoefte. De Nederlandse drinkwaterbedrijven leveren aan ruim 8 miljoen huishoudens en bedrijven continu (7 x 24 uur) gezond, lekker en betaalbaar kraanwater. Zij behoren kwalitatief en organisatorisch tot de wereldtop. Innovatie is voor de drinkwatersector essentieel.

Zowel het drinkwater als de bedrijven genieten een groot vertrouwen. De drinkwatersector is trots op deze positie.

De strategie van Vewin is gericht op:

- effectieve en efficiënte belangenbehartiging in de Haagse en Brusselse netwerken;
- optimale informatievoorziening voor de Leden

Samenwerking

KWR Water Research Institute (KWR) is het nationale kenniscentrum voor de drinkwatersector. Vewin en KWR werken nauw samen in de Vewin-Stuurgroepen en in de themagroepen van KWR. Ook is er nauw contact met de Vereniging van Rivierwaterbedrijven (RIWA), die de specifieke belangen van de rivierwaterbedrijven behartigt. De RIWA koepel omvat de stroomgebieden van de Rijn, Maas en Schelde.

De belangen van de waterbedrijven liggen in vele opzichten in het verlengde van de belangen van andere (maatschappelijke) organisaties. Vewin werkt daarom samen met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), het IPO, de Unie Waterschappen (UvW), RIVM, AquaMinerals, consumentenorganisaties en de netwerksectoren Kabels, Telecom en Energie.

Profiel

Verder werkt Vewin samen met vertegenwoordigers van de Vereniging Energie, Milieu en Water (VEMW), de chemische- (VNCI), bestrijdingsmiddelen- (CropLife NL) en geneesmiddelenindustrie (VIG), natuur- en milieu-organisaties (Natuurmonumenten, Natuur & Milieu), de Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland (LTO), het Netherlands Water Partnership (NWP), het Keurings Instituut voor Waterleiding Artikelen (KIWA) en andere brancheorganisaties.

Voor de belangenbehartiging in Brussel is Vewin lid van en actief in EurEau, EWA en SGI Europe.

Oorsprong

Vewin is op 18 november 1952 opgericht. Nederland telde toen 198 drinkwaterbedrijven, waarvan er 177 lid waren van de vereniging. Op dit moment kent Nederland tien drinkwaterbedrijven, die alle zijn aangesloten bij Vewin. Samen produceren zij jaarlijks circa 1,2 miljard m³ betaalbaar, schoon en veilig drinkwater (1952: 0,4 miljard m³).

Figuur 1 Distributiegebieden

Zonder snelle actie van overheden kunnen drinkwaterbedrijven niet aan de tot 2030 stijgende vraag naar drinkwater voldoen.

Overzicht activiteiten

THEMA

Beschikbaarheid drinkwaterbronnen

Actieprogramma beschikbaarheid drinkwaterbronnen 2023 – 2030

Uit een verkenning van Vewin (2022) bleek dat alle drinkwaterbedrijven voor 2030 meer productiecapaciteit nodig hebben. Ook uit onderzoek van het RIVM bleek in april 2023 dat de drinkwaterbedrijven zonder snelle actie van overheden niet aan de tot 2030 stijgende vraag naar drinkwater kunnen voldoen. Als er niets gebeurt, is naar verwachting bij alle drinkwaterbedrijven in Nederland in 2030 sprake van een tekort. Vewin heeft deze problematiek meermalen onder de aandacht gebracht van de Tweede Kamer. Deze heeft in april 2023 de minister van IenW via een motie gevraagd om met een strategie en uitvoeringsprogramma te komen voor het aanwijzen van, ruimte bieden aan en beschermen van nieuwe drinkwaterbronnen.

In april 2023 heeft de minister van IenW in een brief aan de Tweede Kamer aangegeven dat het ministerie, VNG, IPO, de drinkwaterbedrijven en Vewin gezamenlijk moeten nadenken over het verkrijgen van meer inzetbare bronnen voor de bereiding van drinkwater voor de korte en middellange termijn om knelpunten in de waterbeschikbaarheid te verminderen. Om op korte termijn extra winningscapaciteit te realiseren kondigde

de minister aan dat er een Actieprogramma beschikbaarheid drinkwaterbronnen 2023 – 2030 wordt opgesteld door Vewin en IPO, samen met het ministerie van IenW. Vanaf medio 2023 is samen met de partners IPO, IenW en Vewin de start gemaakt met het Actieprogramma, dat medio 2024 afgerond moet worden.

Nota Ruimte

De Nota Ruimte is een aanscherping van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI), en moet in 2024 klaar zijn. In de Nota Ruimte komen alle ruimtelijke keuzes van relevante Nationale Programma's samen. De nota gaat vooral over ruimtelijke verdelingsvraagstukken. Er wordt gekeken waar verschillende ruimtelijke opgaven gecombineerd kunnen worden en waar keuzes nodig zijn. In de reactie op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor het planMER heeft Vewin ervoor gepleit prioriteit te geven aan de openbare drinkwatervoorziening in de Nota Ruimte. De acties uit het Actieprogramma beschikbaarheid drinkwaterbronnen 2023 – 2030 moeten doorwerken in de gebiedsgerichte uitwerking van onder andere het NPLG en uiteindelijk in de Nota Ruimte. In oktober 2023 is een contourennotitie van de nota aan de Tweede Kamer gestuurd. Hierin wordt aandacht besteed aan de

Vewin heeft ervoor gepleit **prioriteit** te geven aan de openbare drinkwatervoorziening in de Nota Ruimte.

beschikbaarheid van voldoende drinkwaterbronnen van goede kwaliteit als voorwaarde voor een toekomstbestendige drinkwatervoorziening. Vewin vindt dit een goede eerste stap, maar het is van belang dat de prioriteit voor het duurzaam veiligstellen van de toekomstige drinkwatervoorziening in de Nota Ruimte zelf wordt vastgelegd.

Stikstof

Drinkwaterbedrijven hebben last van vertraging bij de uitvoering van belangrijke projecten als vergunningverlening stagneert vanwege de stikstofproblematiek. Dit is vooral een probleem als het projecten zijn die bijdragen aan het garanderen van de leveringszekerheid van drinkwater.

Sinds eind 2022 mag de bouwvrijstelling voor stikstof bij werken niet meer worden toegepast. De aanleg van drinkwaterinfrastructuur viel onder de reikwijdte van deze vrijstelling. Drinkwaterbedrijven hebben mede hierdoor problemen met het tijdig realiseren van de benodigde extra productiecapaciteit. Vewin heeft daarom aan de ministers van IenW en voor Natuur en Stikstof gevraagd bij het ontwikkelen van een nieuwe stikstofaanpak ook aandacht te geven aan

drinkwaterprojecten. In een reactie op de wijziging van de Regeling Natuurbescherming en de Omgevingsregeling heeft Vewin ervoor gepleit een pre-reservering van de stikstofruimte op te nemen voor de instandhouding en (toekomstige) uitbreiding van de drinkwatervoorziening. Daarnaast zijn concrete voorbeelden van de stikstofproblematiek bij de drinkwaterbedrijven in relatie tot de leveringszekerheid gedeeld met de betrokken ministeries en met Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).

Bij het ruimer toepassen van regenwater/huishoudwater in huis geldt de uitdrukkelijke voorwaarde dat geen risico's ontstaan voor de volksgezondheid.

Overzicht activiteiten

THEMA

Toekomstbestendige drinkwatervoorziening

Zorgplicht drinkwater

In de Beleidsnota Drinkwater (BNDW) is afgesproken de reikwijdte van de zorgplicht van overheden voor de openbare drinkwatervoorziening te verduidelijken. In opdracht van IenW heeft de Universiteit Utrecht (UU) daartoe een juridische analyse uitgevoerd van de reikwijdte van de zorgplicht. De UU concludeert dat de zorgplicht voor drinkwater alleen geldt voor huishoudelijke toepassingen. Ook ILT heeft in het kader van het tarieftoezicht de interpretatie van de Drinkwaterwet op dit punt aangescherpt.

Vewin deelt deze interpretatie niet en maakt zich zorgen over de mogelijke gevolgen van een veranderende interpretatie voor de invulling van de zorgplicht door overheden voor de drinkwatervoorziening aan bedrijven die drinkwater nodig hebben. De in de Drinkwaterwet verankerde leveringsplicht en zorgplicht hebben betrekking op volksgezondheid, welzijn en welvaart. Tot nu toe heeft nooit twijfel bestaan over het feit dat de wettelijke leveringsplicht en zorgplicht betrekking hebben op leveringen van drinkwater aan huishoudens én bedrijven. Inperken van de leveringsplicht en de zorgplicht leidt volgens Vewin tot risico's voor het zekerstellen van de drinkwatervoorziening, voor de

regie op het doelmatig zoetwaterbeheer in bredere zin, voor het benutten en in stand houden van de drinkwaterinfrastructuur en voor het regionale ondernemingsklimaat.

Vewin heeft er daarom voor gepleit in de wet te verduidelijken dat de wettelijke leveringsplicht van drinkwaterbedrijven en de zorgplicht van overheden ook gelden voor zakelijke klanten die water van drinkwaterkwaliteit nodig hebben. Daarbij gaat het in ieder geval om de farmaceutische en levensmiddelenindustrie. Vewin heeft de zorgen over deze ontwikkeling herhaaldelijk onder de aandacht gebracht bij de ministeries van IenW en Economische Zaken en Klimaat (EZK), ILT, provincies en de Tweede Kamer. Dit is ook gedaan in afstemming met VNO-NCW, VEMW en de brancheverenigingen voor de levensmiddelenindustrie (FNLI) en de farmaceutische industrie (VIG). In een overleg met de minister van IenW is afgesproken de door Vewin voorgestelde benadering gezamenlijk nader uit te werken.

Overzicht activiteiten

WACC

De drinkwatersector dreigt de komende jaren minder te kunnen investeren dan nodig om de kwaliteit en beschikbaarheid van drinkwater te garanderen, de wettelijke taak. De WACC-regelgeving maximeert de vermogenskosten (vreemd en eigen vermogen) die drinkwaterbedrijven in hun tarieven mogen doorberekenen. Dit leidt structureel tot onvoldoende inkomsten om de fors gestegen investeringsopgave te financieren, ook door aangescherpte financieringsvoorwaarden op de kapitaalmarkt. Voor enkele bedrijven leidt dit al in de komende WACC-periode 2025-2027 tot een sterke stijging van de rentelasten en – zonder snelle actie – tot het afschalen van investeringen. Voor meer bedrijven in de jaren er na.

Het oplossen van de financieringsproblematiek is als actie opgenomen in de BNDW. Afgelopen jaar heeft IenW een onderzoek laten uitvoeren naar mogelijke oplossingsrichtingen. Vewin heeft bijgedragen aan dat onderzoek. De drinkwatersector heeft een sterke voorkeur voor het aanpassen van de WACC-regulering op basis van het profijtbeginsel (tarieven) omdat langs deze weg alle klanten evenredig bijdragen en het praktisch de enige werkbare oplossing is voor de korte termijn.

Het tempo om te komen tot implementatie van oplossingen baart Vewin de grootste zorgen. Deze zorgen zijn herhaaldelijk gedeeld met IenW, ILT en Tweede Kamerleden. Eind 2023 is er een ambtelijke werkgroep gevormd met IenW, ILT en Autoriteit Consument en Markt (ACM). Vewin neemt daar samen met een aantal drinkwaterbedrijven actief aan deel.

De Tweede Kamer deelde begin 2024 de zorg van de drinkwatersector door de minister via een motie te vragen om zo snel mogelijk duidelijkheid te geven over de oplossing.

Drinkwaterbesparing

De vraag naar drinkwater neemt toe als gevolg van bevolkings- en economische groei, wat de toekomstige drinkwatervoorziening onder druk zet. Bewust en verantwoord gebruik van drinkwater draagt bij aan het zekerstellen van de toekomstige drinkwatervoorziening.

In de Kamerbrief 'Water en bodem sturend' (WBS) zijn concrete doelstellingen voor drinkwaterbesparing opgenomen en is een nationaal plan van aanpak aangekondigd. IenW stelt dit plan van aanpak op in samenwerking met bestuurlijke en maatschappelijke partners. Het plan richt zich op huishoudelijke én op zakelijke klanten.

In 2023 heeft IenW voor het ontwerp van het nationaal plan van aanpak een aantal brede stakeholdersessies georganiseerd. Vewin en de drinkwaterbedrijven hebben actief deelgenomen aan deze sessies om mee te denken over passende waterbesparingsmaatregelen. Daarbij heeft Vewin ingebracht wat de drinkwatersector zelf kan bijdragen aan waterbesparing.

De uitwerking van het nationaal plan van aanpak drinkwaterbesparing wordt in het eerste kwartaal van 2024 afgerond.

Bewust en verantwoord gebruik van drinkwater draagt bij aan het zekerstellen van de toekomstige drinkwatervoorziening.

De Drinkwaterwet vereist dat drinkwater niet warmer mag zijn dan 25 °C.

Overzicht activiteiten

Waterbewust bouwen

Bewust en verantwoord gebruik van drinkwater draagt bij aan het zekerstellen van de toekomstige drinkwatervoorziening. Vewin zet zich daarom in voor vermindering van het gebruik van drinkwater voor doeleinden waarvoor drinkwater niet strikt noodzakelijk is. Vewin heeft er daarom voor gepleit om in het Bouwbesluit/ Besluit Bouwwerken Leefomgeving ruimte te creëren voor gemeenten om via maatwerkregels voorzieningen mogelijk te maken voor opvang van en gebruik van regenwater. Daarnaast heeft Vewin gepleit voor het creëren van meer mogelijkheden in het Drinkwaterbesluit om regenwater op te vangen en het verruimen van de regels voor het toepassen van regenwater/ huishoudwater. Dit onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat geen risico's ontstaan voor de volksgezondheid.

In oktober 2023 hebben de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en IenW per Kamerbrief aangegeven potentie te zien in het besparen van drinkwater door hemelwater- en grijswater-systemen in gebouwen te gebruiken. Zij willen echter eerst nader onderzoek doen voordat zij eventueel besluiten om de regelgeving aan te passen. In lijn met de inzet van Vewin komen daarbij ook risico's voor de volksgezondheid aan de orde.

Opwarming drinkwater in het leidingnet

De Drinkwaterwet vereist dat drinkwater niet warmer mag zijn dan 25 °C, wat van groot belang is voor de volksgezondheid. Overschrijding kan leiden tot schadelijke micro-organismen en ernstige gezondheidsrisico's. Als warmte- en drinkwaternetten te dicht bij elkaar in de bodem liggen, kan de uitstraling van warmtenetten de temperatuurnorm in leidingen doen overschrijden, wat gezondheidsrisico's met zich meebrengt. Bij de aanleg van warmtenetten zijn daarom maatregelen nodig om drinkwateropwarming te voorkomen.

Ook in 2023 overlegde Vewin herhaaldelijk met energie- en warmtenetbeheerders om opwarming te bespreken en maatregelen te verkennen. De partijen zijn dit jaar nader tot elkaar gekomen wat betreft de preventieve maatregelen om drinkwateropwarming in het leidingnet tegen te gaan.

Niet alleen de energietransitie, maar ook verharding, hitte en zonnestraling kunnen drinkwater tot boven de veilige grens van 25 °C opwarmen. In 2023 is met medewerking van Vewin een maatlat voor een groene, klimaatadaptieve gebouwde omgeving gepubliceerd. Hierin staan richtlijnen voor drinkwaterstroken om opwarming te minimaliseren, waarvoor Vewin had gepleit.

Overzicht activiteiten

Convenant-NVVK met Vewin

Iedere drie jaar wordt het Convenant Minnelijke Schuldhelpverlening tussen Vewin en de NVVK (koepel voor schuldhulpverlening) geëvalueerd. In 2023 heeft opnieuw zo'n evaluatie plaatsgevonden. In vervolg daarop is overlegd om een aantal aspecten te wijzigen in het convenant ter verbetering van het minnelijke schuldhulpverlening traject. Dit heeft geleid tot een convenant dat op een paar punten is aangepast. Het doel van de aanpassingen is een betere werking, minder administratie, terughoudende incasso en betere afspraken over vroegsignalering.

Het aangepaste convenant is eind 2023 ondertekend. In 2027 volgt opnieuw een evaluatie om te zien of de aanpassingen het gewenste resultaat hebben gehad.

Cybersecurity

De digitale dreiging neemt volgens de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) nog altijd toe. Versterking van de digitale weerbaarheid blijft dan ook van groot belang, ook voor de drinkwaterbedrijven.

In 2023 hebben de waterpartners (IenW, IPO, VNG, UvW en Vewin) hernieuwde bestuurlijke afspraken gemaakt op het gebied van cybersecurity. Onderdeel daarvan is dat het huidige IenW-programma "Versterken cyberweerbaarheid in de watersector" wordt verlengd. Doel van het programma is versterking van de cyberweerbaarheid in de gehele waterketen. Via het programma zijn in 2023 verschillende projecten uitgevoerd. Zo hebben de drinkwaterbedrijven, het Waterschapshuis en Rijkswaterstaat (RWS) de Red Teaming-methode TIBER toepasbaar gemaakt voor de watersector. Hiermee kunnen waterpartijen de effectiviteit van hun cybersecurity-maatregelen gaan testen. Daarnaast is, samen met TNO en Vewin, voor en door de drinkwatersector een routekaart opgesteld om de monitoring- en detectiecapaciteiten van drinkwaterbedrijven te versterken. De drinkwatersector heeft de routekaart op bestuurlijk niveau vastgesteld en deze wordt in 2024 en 2025 uitgevoerd. Tot slot zijn bij een groot aantal drinkwaterbedrijven Ransomware Preparedness Scans uitgevoerd met als doel organisaties weerbaarder te maken tegen ransomware aanvallen.

Vewin werkte mee aan een routekaart om de **monitoring- en detectiecapaciteiten** van drinkwaterbedrijven te versterken.

Vorbereidingen implementatie NIS2 en CER

De Europese richtlijnen Herziening Netwerk- en informatiebeveiliging (NIS2) en Veerkracht van kritieke entiteiten (CER) moeten eind 2024 geïmplementeerd zijn in nationale wetgeving. Voor de drinkwaterbedrijven leidt dit tot deels nieuwe eisen op het gebied van continuïteit en digitale weerbaarheid. Begin 2024 wordt de conceptwetgeving ter consultatie gebracht. Vewin heeft in 2023 bij JenW en Justitie en Veiligheid (JenV) ervoor gepleit dat bij implementatie van de CER goede afstemming moet plaatsvinden met reeds bestaande eisen in sectorwetgeving, zoals de Drinkwaterwet- en besluit. Dubbele en/of tegenstrijdige eisen moeten worden voorkomen. Bij implementatie van NIS2 heeft Vewin aangegeven dat de risicogestuurde benadering expliciet in de wet geborgd moet worden én uitgangspunt is. Zo moet de focus van de zorgplicht zich richten op die netwerk- en informatiesystemen die van belang zijn voor de vitale dienst. Ditzelfde geldt voor de meldplicht; alles ernaast kan op basis van publiek-private samenwerking gemeld worden. Ook het toezicht dient risicogestuurd te worden ingericht, waarbij de drinkwaterbedrijven zorgdragen voor de bewijslast.

Cyberoefening ISIDOOR 2023

Onderdeel van versterking van de digitale weerbaarheid is oefenen met cyberscenario's. Samen met ruim 120 partijen uit de publieke en private sectoren, namen de tien drinkwaterbedrijven en Vewin in november deel aan de nationale cyberoefening ISIDOOR van de NCTV. Het doel was om de informatie-uitwisseling, samenwerking en nationale opschaling bij een cybercrisis te beoefenen.

De drinkwatersector had aanvullend oefendoelen geformuleerd, waaronder het beoefenen van het nieuwe Netwerk Cybersecurity met daarin Vewin en de tien drinkwaterbedrijven. Doel van het Netwerk is om bij cyberdreigingen/crises een sectorbreed situatiebeeld op te halen voor inzicht in risico's voor de continuïteit van de drinkwatervoorziening, en om te beoordelen of er hulp nodig is vanuit het Rijk. Uit de oefening bleek dat het situatiebeeld zeer waardevol is voor de drinkwaterbedrijven én het Rijk. Door het Rijk tijdig inzicht te geven in de situatie, kwam de hulpvraag van de sector - het opstellen van een verdringingsreeks voor hulp en bijstand waarin de drinkwatersector geprioriteerd wordt - niet als een verrassing. Mede hierdoor kon de hulpvraag voortvarend worden opgepakt. Begin 2024 volgt een uitgebreide evaluatie van de oefening in de sector.

Om de totaalname van PFAS te verminderen heeft Vewin opnieuw gepleit voor een totaalverbod op Europees en nationaal niveau.

THEMA

Kwaliteit drinkwaterbronnen

Kaderrichtlijn Water (KRW)

De KRW verplicht Nederland om drinkwaterbronnen zodanig te beschermen dat de kwaliteit ervan niet achteruitgaat en dat uiterlijk in 2027 wordt voldaan aan de waterkwaliteitsnormen. Ook moet op termijn de zuiveringsinspanning voor drinkwaterproductie verminderen. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat Nederland de KRW-doelen in 2027 niet gaat halen. Vewin heeft een serie factsheets gemaakt over stofgroepen die in verband met de KRW-doelen voor drinkwaterbronnen met urgentie moeten worden aangepakt. In 2023 zijn ‘nitraat’ en ‘opkomende stoffen’ gepubliceerd, in 2024 volgen ‘medicijnresten’ en ‘bestrijdingsmiddelen’. Vewin is geïnterviewd voor het in 2023 gepubliceerde advies van de Rli over de KRW. Hierin concludeert de raad dat om de KRW-doelen (tijdig) te kunnen halen extra maatregelen nodig zijn, zeker ook voor drinkwaterbronnen. Mede hierom is het Rijk een KRW-Impulsprogramma gestart. Vewin heeft hiervoor een lijst van drinkwaterrelevante stoffen aangeleverd die meegenomen wordt bij de intensivering van maatregelen voor stoffen. Daarnaast neemt Vewin deel aan de begeleidingsgroep voor de KRW-evaluatie 2024 om drinkwaterbronnen hierin een goede plek te geven.

Bestrijdingsmiddelen

Bestrijdingsmiddelen vormen een hardnekkig probleem voor de kwaliteit van drinkwaterbronnen. Volgens de Toekomstvisie Gewasbescherming 2030 moet de emissie van bestrijdingsmiddelen naar grond- en oppervlaktewater in 2030 nagenoeg nul zijn. Een actie in het bijbehorende uitvoeringsprogramma is dat Vewin knelpunten in drinkwaterbronnen vroegtijdig signaleert. Vewin heeft aangegeven dat de tussendoelen van de visie voor 2023 en 2027 voor drinkwaterbronnen (resp. 95% afname en geen normoverschrijdingen) niet in zicht zijn. Aanvullende maatregelen zijn nodig. Vewin heeft onder andere gepleit voor betere afstemming van het toelatingsbeleid op de doelen van de KRW. Vewin is sinds 2023 lid van de adviesgroep voor de uitwerking van motie De Groot, waarin de regering wordt gevraagd het gebruik van bestrijdingsmiddelen in grondwater-beschermingsgebieden te stoppen.

Vewin heeft een serie factsheets gemaakt over **stofgroepen** die gezien de KRW-doelen voor drinkwaterbronnen met urgentie moeten worden aangepakt.

De Europese Commissie heeft in juni 2022 een voorstel uitgebracht voor een Verordening duurzaam gebruik pesticiden, waarmee de doelen voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen beter gerelateerd moeten worden aan waterkwaliteitsdoelen. Vewin heeft ingezet op een ambitieuze verordening waarin drinkwaterbronnen goed worden beschermd. Helaas stemde het Europees Parlement in november 2023 tegen het voorstel.

Nitraat

In de Bestuursovereenkomst nitraat in grondwater-beschermingsgebieden werkt Vewin samen met de ministeries van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en IenW, LTO en IPO aan verbetering van de grondwaterkwaliteit in 34 kwetsbare grondwater-beschermingsgebieden. Het grondwater moet hier uiterlijk in 2025 blijvend aan de nitraatnorm van 50 mg/l voldoen. Eind 2021 liep de overeenkomst af en is deze met een jaar verlengd om de resultaten en mogelijkheden voor doelbereik te onderzoeken. Hieruit bleek dat het doel in ongeveer de helft van de gebieden bereikt is of bereikt kan worden met de huidige aanpak. In de andere helft lukt dit zeker niet. Eind 2022 is de overeenkomst nogmaals verlengd om de aanpak te laten landen in de gebiedsgerichte aanpak van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Dit is eind 2023 nog onvoldoende gebeurd. Ook is verder onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor doelbereik in alle betrokken grondwaterbeschermingsgebieden. Hiervoor blijkt een grote aanpassing van het huidig agrarisch grondgebruik nodig te zijn. Begin 2024 wordt verder bekeken hoe het perspectief van de landbouw in deze gebieden eruit moet zien.

Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG)

Met het NPLG wil het kabinet via een gebiedsgerichte aanpak de stikstofproblematiek aanpakken, de natuur-, de bodem- en de waterkwaliteit verbeteren en de klimaatopgave halen. In het NPLG beschrijft het kabinet welke nationale, structurerende keuzes zijn gemaakt om de transitie van het landelijk gebied vorm te geven. Deze structurerende keuzes moeten doorwerken in de gebiedsgerichte aanpak, die opgenomen wordt in de provinciale gebiedsprogramma's (PPLG's). Vewin heeft een zienswijze opgesteld over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor het plan MER van het NPLG. Hierin heeft Vewin gepleit voor toevoeging van een nieuwe structurerende keuze met directe doorwerking in de gebiedsprogramma's, namelijk: 'Bescherming kwaliteit en beschikbaarheid drinkwaterbronnen'. Daarnaast heeft Vewin in bijeenkomsten over het NPLG aandacht gevraagd voor het opnemen van specifieke doelen en maatregelen voor drinkwaterbronnen in het NPLG en de PPLG's. Begin 2024 neemt Vewin dit ook mee in de zienswijze op het ontwerp NPLG.

Overzicht activiteiten

Medicijnresten uit water

Jaarlijks bereikt minimaal 190 ton medicijnresten via de rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) het oppervlaktewater. Dit is een grote zorg voor de drinkwaterbronnen en de hoeveelheid neemt alleen maar toe door vergrijzing en de groei van de bevolking.

In de "Ketenaanpak Medicijnresten uit Water" werken overheden, de zorgsector, de farmaceutische industrie en de watersector samen aan het terugdringen van medicijnresten in water. Belangrijk onderdeel hiervan is uitbreiding van de zuivering bij RWZI's om medicijnresten te verwijderen. Deze extra zuiveringsstap wordt ook verplicht via de herziene Europese Richtlijn Stedelijk afvalwater, die in 2024 wordt vastgesteld. Tegelijkertijd werken de partners via de Green Deal Duurzame Zorg aan echte bronanaanpak via het verminderen van emissies naar water via bewuster gebruik en voorschrijven van minder belastende middelen. Voorbeeld is het terugdringen van röntgencontrastmiddelen in water via het gebruik van plaszakken. In de evaluatie van de huidige aanpak in 2023 is geconcludeerd dat de ketenaanpak meer zichtbare resultaten moet boeken. Dit sloot aan bij het pleidooi van Vewin voor meer focus en resultaat. Dit is zichtbaar in het concept Uitvoeringsprogramma Ketenaanpak Medicijnresten uit Water 2024-2027.

PFAS

PFAS blijft een grote bron van zorg. RIVM concludeerde in 2023 opnieuw dat het Nederlandse drinkwater voldoet aan de Europese normen, maar niet altijd aan de door RIVM geadviseerde indicatieve drinkwater-richtwaarde. Mensen krijgen PFAS binnen via voedsel, drinkwater en consumentenproducten. De inname via

drinkwater is slechts een klein onderdeel. Om de totaalinnname te verlagen heeft Vewin opnieuw gepleit voor een voortvarende bronanaanpak op Europees en nationaal niveau. Dit moet via een Europees totaalverbod op PFAS en het minimaliseren van lozingen. KWR publiceerde op verzoek van Vewin een rapport, dat aantoont dat in Nederland sprake is van 50% toename van PFAS in de Maas. De Tweede Kamer en Vewin riepen herhaaldelijk op tot een totaaloverzicht van alle lozingen. Vewin heeft bij herhaling benadrukt dat er geen zicht is op alle bronnen en dat de Nederlandse inzet op bronanaanpak onvoldoende is.

Afgelopen jaar is deze problematiek een aantal keer besproken met IenW en RIVM. Belangrijk vervolg is het onderzoeksprogramma van RIVM naar de volle breedte van blootstellingsroutes en het identificeren van kosteneffectieve maatregelen. De drinkwatersector doet actief mee via een intensief meetprogramma en het optimaliseren van de bedrijfsvoering om PFAS in drinkwater te verlagen. Tegelijkertijd werkt het ministerie aan een reductieprogramma voor de industrie en het Europees restrictievoorstel.

Vergunning, toezicht en handhaving (VTH)

Lozingen van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en PFAS zijn een groot risico voor de bronnen van drinkwater. Met toenemende droogte en lage rivierafvoeren wordt dit probleem naar verwachting alleen maar groter. De Commissie Van Aartsen (2021) en de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV, 2023) concludeerden al dat het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) onvoldoende functioneert. Het ontbreekt de omgevingsdiensten aan kennis, capaciteit en doorzettingsmacht. Het Rijk voert geen overkoepelende

regie en er is nog steeds een grote achterstand bij de omgevingsdiensten als het gaat om het actualiseren van lozingsvergunningen voor ZZS (inclusief PFAS). Vewin heeft afgelopen jaar in haar inbreng richting Tweede Kamer herhaaldelijk gepleit voor structurele versterking van het VTH-stelsel. Sinds 2022 werkt de overheid via het Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel aan verbetering. Tot op heden met beperkt resultaat. Vewin blijft ook in 2024 pleiten voor een structurele verbetering van het VTH-stelsel door vanuit het Rijk extra geld, mensen en kennis beschikbaar te maken.

Functiescheiding geothermie/ondergrond

Het gebruik van de ondergrond voor de energietransitie, zoals bij aardwarmte of bodemenergie, brengt potentiële risico's met zich mee voor het grondwater. Dit grondwater is essentieel voor drinkwaterbereiding. Onzorgvuldig boren, doorboren van beschermende kleilagen en lekkages uit boorputten kunnen de kwaliteit van het grondwater in gevaar brengen.

Vewin heeft bij de herziening van de **Mijnbouwwet** gepleit voor het uitsluiten van aardwarmte in gebieden die cruciaal zijn voor de drinkwatervoorziening.

Vewin heeft bij de herziening van de Mijnbouwwet actief gepleit voor het uitsluiten van het gebruik van aardwarmte in zowel bestaande als toekomstige gebieden die van cruciaal belang zijn voor de drinkwatervoorziening. In februari 2022 werd een amendement aangenomen door de Tweede Kamer, waarin deze uitsluiting voor bestaande en gereserveerde drinkwatergebieden juridisch werd verankerd.

In 2023 lag de focus op het nader uitwerken van deze uitsluiting. Op 1 juli 2023 trad de herziene Mijnbouwwet in werking, waardoor het gebruik van aardwarmte in bestaande en gereserveerde drinkwatergebieden expliciet is uitgesloten.

Vewin steunt de inzet van de Europese Commissie om de emissies van schadelijke stoffen terug te dringen.

THEMA

Europa

Herziening Richtlijn Industriële Emissies (RIE)

De herziening van de RIE moet invulling geven aan het Zero Pollution Action Plan en de EU-Strategie voor Duurzame Chemische Stoffen. De Europese Commissie stelt voor industriële lozingen van drinkwaterrelevante stoffen, Substances of very High Concern (SvHC), terug te dringen vanuit de principes van voorzorg, bronaanpak en de vervuiler betaalt.

Vewin steunt de inzet om de emissies van schadelijke stoffen direct naar het oppervlaktewater of indirect via het riool, terug te dringen. Hiervoor zijn in 2023 met Europese partners als EurEau en de ERM-coalitie (alle Europese rivierwaterbedrijven) position papers en amendementen gedeeld met relevante (Europese) stakeholders, zoals Europarlementariërs en ambtenaren die aan de herziening werken.

Het voorstel is afgelopen jaar door de Raad en het Parlement behandeld en op onderdelen afgezwakt. Het resultaat is echter nog steeds een stap vooruit. De inzet voor 2024 is erop gericht om deze wetgeving in het eerste of tweede kwartaal te laten bekrachtigen.

Herziening richtlijnen Prioritaire stoffen, Grondwater en Kaderrichtlijn Water

Vewin pleit Europees voor maximale bescherming van drinkwaterbronnen. De herziening van de richtlijnen Prioritaire stoffen, Grondwater en KRW geeft hiervoor nieuwe handvatten. Het Europees Parlement heeft in 2023 zijn standpunt over de herziening van de KRW, de Richtlijn Milieukwaliteitsnormen en de Grondwaterrichtlijn vastgesteld, met daarin normen voor PFAS, (afbraakproducten van) bestrijdingsmiddelen en enkele medicijnen. Dit zijn positieve ontwikkelingen en in lijn met de inzet van Vewin en Eureau. Positief is ook de afschaffing van het maximale aantal stoffen dat op de door de Commissie voorgestelde toezichtlijsten kan worden geplaatst. Daarnaast zijn persistente, mobiele en toxische stoffen (PMT) en zeer persistente, zeer mobiele stoffen (vPvM) toegevoegd aan de definitie van 'Prioritaire gevaarlijke stoffen' in de KRW en is het standpunt vastgesteld dat de drempelwaarden voor grondwater normaal gesproken tien keer lager zouden moeten zijn dan de overeenkomstige drempelwaarden voor oppervlaktewater. Vewin steunt de huidige

Vewin pleit Europees voor maximale bescherming van drinkwaterbronnen.

Vewin heeft (wederom) aandacht gevraagd voor de uitvoering van het **beleid rond lozingen** van zeer zorgwekkende stoffen.

voorstellen van de Europese Commissie en heeft actief gepleit voor aangescherpte normering en snelle implementatie. De Raad moet echter nog een standpunt innemen. Daarna pas kan een (nieuw) Parlement met de Raad en de Europese Commissie in co-besluitvorming een eindresultaat vaststellen.

Aanpak opkomende stoffen (ZZS/REACH)

Het is belangrijk op Europees niveau te voorkomen dat verontreinigende stoffen als PFAS in het milieu en het drinkwater belanden. De Maas en de Rijn stromen immers eerst door andere Europese landen voordat ze Nederland bereiken.

Een succes in 2023 was de herziening van de CLP-verordening (classification, labelling & packaging) en bijbehorende gedelegeerde handeling. Hierin zijn PMT-stoffen als aparte risico-klasse gedefinieerd. Einddoel is dat PMT-stoffen in relatie tot de REACH-verordening als zeer zorgwekkende stoffen worden geclassificeerd. Dit werkt door in gebruiks- en

lozingsrestricties via de Richtlijn Industriële Emissies en de Richtlijn Stedelijk Afvalwater. Vewin pleit ervoor deze koppeling in de definitieve regelgeving te verankeren. In 2024 worden definitieve besluiten verwacht.

Nationaal is vanuit de Aanpak opkomende stoffen (AOS) in 2023 de PMT-tool ontwikkeld. Via de RIVM-website kan hiermee getoetst worden of stoffen aan de PMT-criteria voldoen. Dit geeft een handvat voor vergunningverleners om deze groep potentiële gevaarlijke stoffen bij vergunningverlening te identificeren en hier aanvullende eisen aan te stellen. Vewin heeft hieraan bijgedragen. Verder heeft Vewin (wederom) aandacht gevraagd voor de uitvoering van het beleid rond ZZS-lozingen.

Herziening Richtlijn Stedelijk Afvalwater

In 2023 werkten de Europese instituties verder aan het herzieningsvoorstel voor de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater uit 1991. Deze herziening heeft tot doel de nadelige effecten van de lozingen van stedelijk afvalwater verder te reduceren. Vewin heeft in 2023 amendementen ingebracht voor deze herziening. Deze inzet is gedeeld met de Europese waterkoepels zoals EurEau en is gebruikt voor de lobby richting de Europese instellingen: de Raad en het Europees Parlement. De inzet van Vewin betreft een verplichte aanpak van geneesmiddelen voor zoveel mogelijk rioolwater-zuiveringsinstallaties die een risico vormen voor de bronnen voor drinkwater en striktere regels voor indirecte lozingen van zeer zorgwekkende stoffen. Vewin ziet deze punten terugkomen in de laatste versies van het herzieningsvoorstel, dat daarmee sterk is verbeterd. Aandachtspunt voor de lobby in 2024 is dat de huidige voorstellen definitief worden vastgesteld.

Richtlijn Bodemmonitoring en Veerkracht

Op 5 juli 2023 presenteerde de Europese Commissie het voorstel voor de Richtlijn Bodemmonitoring en Veerkracht. Deze richtlijn schetst een kader met als doel dat de bodem in heel Europa tegen 2050 in een gezonde toestand verkeert. Een gezonde bodem is van essentieel belang voor de drinkwatersector, aangezien ongeveer 60% van ons drinkwater afkomstig is van grondwater. Vewin heeft positief geregeerd op dit voorstel, maar heeft ook aangegeven dat het belang van (grond)water onvoldoende tot uitdrukking komt in het voorstel. Dat is een ommissie, zoals ook blijkt uit het onderzoek “Soil as a key element in groundwater protection” van KWR. Vewin heeft dit standpunt bij zowel de Tweede Kamer als Nederlandse Europarlementariërs benadrukt. Tevens heeft Vewin namens EurEau geparticipeerd in een expertcommissie van de Europese Commissie.

Vewin heeft concreet verschillende amendementen voorgesteld aan de Europarlementariërs, waarvan enkele zijn overgenomen en ingediend. De vraag is nog of deze voorstellen in de uiteindelijke positie van het Parlement terecht komen. Verder heeft Vewin het voortouw genomen binnen EurEau om dit dossier aan te sturen, zodat ook EurEau het belang van een goede link met (grond)water in de richtlijn in Europa onderschrijft.

THEMA

Communicatie

Communicatie actuele dossiers

In het jaar 2023 hebben diverse actuele thema's veel aandacht gekregen in de media en onze communicatie-uitingen.

Ook heeft Vewin veel aandacht kunnen genereren met rapporten van derden. In april publiceerde het RIVM een onderzoek naar knelpunten en mogelijke oplossingen voor de drinkwatervoorziening tot 2030. Het RIVM bevestigde de noodoproep vanuit de drinkwatersector, waarin zij waarschuwde voor problemen in de levering van drinkwater op zowel korte termijn (vóór 2030) als op lange termijn. Ter voorbereiding op de publicatie heeft Vewin, samen met de drinkwaterbedrijven, zich grondig voorbereid op mogelijke vragen vanuit de media of klanten en afgestemd met het RIVM en het ministerie van IenW.

Ook het rapport 'Goed water goed geregeld' van de Rli bracht veel publiciteit en Vewin gaf veel interviews en toelichting aan journalisten.

Waterpoort

In het jaar 2023 bleef de noodzaak voor politieke aandacht, samenwerking en brede maatschappelijke consensus met betrekking tot wateruitdagingen onverminderd hoog. De Waterpoort welke Vewin met UvW organiseert heeft als hoofddoel het bevorderen van het debat over de rol van water in het zicht van de huidige immense uitdagingen. Het afgelopen jaar hebben Tweede Kamerleden, bestuurders en andere belanghebbenden veelal in de Waterpoort met elkaar gediscussieerd. In Nieuwspoort vonden drie Waterpoorten plaats met de thema's 'Grondwater, blik op de toekomst', 'Drinkwater sturend in de provincie' en 'het Verkiezingsdebat Water'.

Wereld Waterdag

Op Wereld Waterdag, 22 maart, kwam Vewin in actie in actie voor het drinkwater van morgen. Goed drinkwater, 24x7 uit de kraan, het lijkt zo vanzelfsprekend maar dat is het niet. Om hier aandacht voor te vragen werden met een speciale Vewin-bakfiets herbruikbare waterflesjes uitgedeeld op een aantal plekken in Den Haag, waaronder bij de Tweede Kamer.

Vewin heeft veel aandacht kunnen genereren voor de drinkwatervoorziening met rapporten van derden.

Overzicht activiteiten

Werkbezoeken

Op 17 april bracht minister Mark Harbers van IenW een werkbezoek aan de drinkwatersector. Op 12 mei volgden de Kamerleden van de Vaste Kamercommissie IenW en Binnenlandse Zaken zijn voorbeeld; ook zij brachten een werkbezoek aan de sector.

Op dezelfde dag liet een grote groep journalisten zich bijspijkeren over droogte en drinkwater tijdens een 'masterclass on tour'. Zij kregen daarbij ook een rondleiding op een productielocatie van Brabant Water.

Verkiezingen 2023

2023 was een echt verkiezingsjaar met maar liefst drie verschillende verkiezingen. Voorafgaand aan de verkiezingen voor de Provinciale Staten en de Waterschappen organiseerde Vewin op 7 maart een Drinkwaterpoort in Perscentrum Nieuwspoot in Den Haag. Het thema was 'Drinkwater sturend in de provincie'.

In de herfst, in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen, wandelde Vewin met verschillende Kamerleden een rondje over het Malieveld. Eline Vedder (CDA), Tjeerd de Groot (D66), Marieke Koekkoek (Volt), Suzanne Kröger (GroenLinks-PvdA) en Pieter Grinwis (ChristenUnie) bespraken al wandelend hun visie op de uitdagingen van de drinkwatersector. Daarop aansluitend vond op 6 november in Nieuwspoot het Verkiezingsdebat Water plaats.

Nacht van het drinkwater

Een bijzondere primeur was de Nacht van het drinkwater, die Vewin op 12 december organiseerde in Theater Diligentia. Hier kwamen waterexperts, wetenschappers, kunstenaars en beleidsmakers samen om de liefde voor het drinkwater te vieren en stil te staan bij de toekomst van ons drinkwater.

Publicaties

Om de belangenbehartiging van Vewin verder te ondersteunen of om te dienen als naslagwerk gaf Vewin diverse publicaties uit, in print en/of online:

- Handboek Omgevingswet
- Online drinkwater dashboard
- Twee factsheets met de titel 'De tijd dringt', over nitraat en opkomende stoffen
- Vier edities van het opinieblad Waterspiegel
- Lobby-agenda
- Kernegevens drinkwater
- Tarievenoverzicht
- Staalkaart voor gemeenten 'Drinkwater in het omgevingsplan'

Daarnaast verzorgde Vewin eigen online en digitale uitingen zoals de website, maandelijkse nieuwsbrief, lobbybrief voor leden en social media -kanalen.

Huisstijl

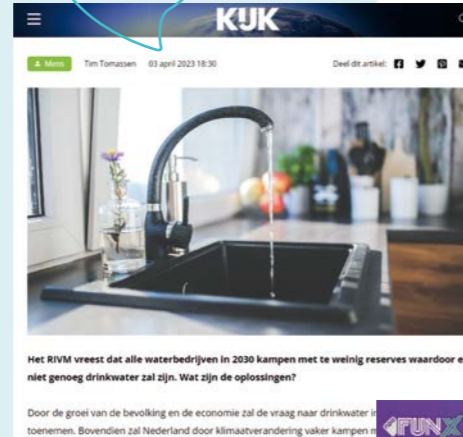
Tot slot gaf Vewin in de loop van het jaar haar huisstijl een opfrisser, waarbij de 'waterwiebel' een belangrijk onderdeel is gebleven.

THEMA

In de media

NOS
Mei '23

KIJK
03-04-'23

BNNVARA
03-04-'23

FUNX
03-04-'23

Overzicht activiteiten

nrc
02-04-'23

GEENSTIJL
30-10-'23

WNL
03-04-'23

Overzicht activiteiten

de Volkskrant
03-04-'23

Drinkwatertekort dreigt in 2030: 'Er moet veel meer gebeuren dan alleen zuiniger zijn'

Nederland moet minder water gebruiken, meer opslaan, nieuwe winlocaties openen en nieuwe zuiveringsmethodes ontwikkelen. Gebeurt dat niet, dan dreigt in 2030 een tekort aan drinkwater, waarschuwt het RIVM.

Joram Bolle 3 april 2023, 15:37

AD
11-05-'23

Drinkwaterbedrijven aan vooravond miljardentransformatie, tarieven omhoog

AD
04-04-'23

Te weinig drinkwater, te veel rotzooi en meststoffen: het Nederlandse waterprobleem

Nederlandse huishoudens moeten de komende jaren wel zuiniger aanpak met water uit de kraan. © ANP

VUUF VRAGEN Het Nederlandse water dreigt een soort stikstofcrisis 2.0 te

NU.nl
03-04-'23

RIVM waarschuwt voor drinkwatertekort in 2030: 'Nu actie nodig'

3 april 2023 07:38 • Aangepast 3 april 2023 13:31

RIVM vreest drinkwatertekort in 2030 als overheid niet ingrijpt

Door onze nieuwswedactie

03 apr 2023 om 07:28
Update: een jaar geleden

Het RIVM wil dat de overheid snel ingrijpt om de drinkwatervoorziening in Nederland op peil te houden. Volgens het rijksinstituut staat de beschikbaarheid van drinkwater nu al regionaal onder druk. Dit kan in 2030 voor heel Nederland gelden als de overheid er niets aan doet.

NOS
03-04-'23

RIVM: snel actie nodig om drinkwatertekort te voorkomen

Om te voorkomen dat we in 2030 een tekort aan drinkwater hebben, moet snel een pakket aan maatregelen worden genomen. Dat is urgent, want sommige drinkwaterbedrijven hebben nu al te weinig reserves. Dat schrijft het RIVM in een nieuw rapport dat [eerdere berichten](#) bevestigt.

Water moet langer worden vastgehouden en er moeten grotere watervorraden worden aangelegd, bijvoorbeeld door meer water in de duinen of bekken op te slaan. Ook moeten alternatieve waterbronnen worden ontwikkeld, zoals de winning van drinkwater uit brak of zout water en uit rioolwater.

Drinkwaterbedrijven die vrijwel direct meer capaciteit nodig hebben zijn Waterbedrijf Groningen, Vitens (in Friesland, Overijssel, Gelderland, Utrecht en Flevoland) en Dunea in het westelijke deel van Zuid-Holland.

Het water komt toch uit de kraan? Nee, dat is niet vanzelfsprekend

Het Vewin-Bestuur bestaat uit
vertegenwoordigers van de
tien Leden plus een
onafhankelijk voorzitter.

Organisatie

Organisatie

Bestuur

Het Vewin-Bestuur bestaat uit vertegenwoordigers van de tien Leden plus een onafhankelijke voorzitter. Het Vewin-bureau staat onder leiding van een directeur die door het Bestuur is benoemd. De samenstelling van het Bestuur was in 2023 als volgt:

P.A.C.M. van der Velden (voorzitter)

drs. R.A.M. van Dongen,
directeur Brabant Water NV

drs. W.M.E. Drossaert,
algemeen directeur Dunea

drs. V.E. Frankot,
directeur -bestuurder WMD Drinkwater NV

drs. S.I. de Haas,
plaatsvervangend algemeen directeur Waternet

drs. J.J. Hannema,
voorzitter directie Vitens

prof. dr. ir. W.G.J. van der Meer,
algemeen directeur Oasen

drs. J.J.W. Nelissen,
directeur NV Waterleiding Maatschappij Limburg

ir. A.M. Ottolini,
algemeen directeur Evides NV

drs. P.M. Pistor,
directeur PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland

mr. R.A.M. Zwart,
directeur NV Waterbedrijf Groningen

Managementteam

In 2023 was de samenstelling van het Managementteam als volgt:

drs. J.H. de Groene,
directeur

drs. A. Frentz,
plaatsvervangend directeur, manager Beleid

G.J.B. Gaalman,
manager Bedrijfsvoering

M.C. Vink,
manager Communicatie & Public Affairs

Samenstelling personeel

Op 31 december 2023 telde Vewin 22 medewerkers op de loonlijst.

Hiervan was 55% man en 45% vrouw.

In 2023 traden 2 medewerkers uit dienst en 3 in dienst.

Verzuimcijfers

Het totaalverzuim van het Vewin-personeel bedroeg in 2023 9,37%.

Ziekteverzuimcijfers 2022-2023*

	2022	2023
Kort (% aandeel t/m 7 dgn)	1,17%	0,66%
Middellang (% aandeel 8 t/m 42 dgn)	0,00%	0,12%
Lang (% aandeel 43 t/m 365 dgn)	5,74%	8,59%
Totalen	6,91%	9,37%

* Berekening volgens standaard voor verzuimregistratie (Projectgroep Uniformering Verzuimgrootheden [1996]. Berekening van ziekteverzuim: Standaard voor verzuimregistratie. Amsterdam: Nederlands Instituut voor Arbeidsomstandigheden).

Afkortingen

Afkortingen

ACM	Autoriteit Consument en Markt	KWR	KWR Water Research Institute	SGI Europe	European Centre of Employers and Enterprises providing Public Services
AOS	Aanpak opkomende stoffen			SvHC	Substances of very High Concern
BNDW	Beleidsnota Drinkwater	LNV	Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit	TIBER	Threat Intelligence Based Ethical Red-teaming
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	LTO	Land- en Tuinbouworganisatie Nederland	TNO	Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek
CER	Critical Entities Resilience (Veerkracht kritieke entiteiten)	NCTV	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid	UvW	Unie van Waterschappen
CLP	Classification, Labelling & Packaging	NIS2	Network and Information Security (Netwerk - en Informatiebeveiliging)	UU	Universiteit Utrecht
CropLife NL	Dutch Crop Protection Association	NOVI	Nationale Omgevingsvisie	VEMW	Vereniging voor Energie, Milieu en Water
EC	Europese Commissie	NPLG	Nationaal Programma Landelijk Gebied	VIG	Vereniging Innovatieve Geneesmiddelen
EurEau	European Federation of National Water Services	NRD	Notitie Reikwijdte en Detailniveau	VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
ERM	Environmental Resources Management	NVVK	Vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren	VNCI	Koninklijke Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie
EWA	European Water Association	NWP	Netherlands Water Partnership	vPvM	Zeer Persistent én zeer Mobiel (very Persistent, very Mobile)
EZK	Economische Zaken en Klimaat	MER	Milieueffectrapportage	VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
FNLI	Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie	OVV	Onderzoeksraad voor de Veiligheid	WACC	Weighted Average Cost of Capital
IenW	Infrastructuur en Waterstaat	PFAS	Poly- en Perfluoralkylstoffen	WBS	Water en bodem sturend
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport	PMT	Persistente Mobiele en Toxische Stoffen	ZZS	Zeer zorgwekkende Stoffen
IPO	Interprovinciaal Overleg	PPLG	Provinciaal Programma Landelijk Gebied		
ISIDOOR	grootschalige cyberoefening georganiseerd door het NCSC in samenwerking met de NCTV	REACH	Registration, Evaluation, Authorization and restriction of Chemicals		
JenV	Justitie en Veiligheid	RIE	Richtlijn Industriële Emissies		
KIWA	Keurings Instituut voor Waterleiding Artikelen	RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu		
KRW	Kaderrichtlijn Water	RIWA	Vereniging van Rivierwaterbedrijven		
		Rli	Raad voor de leefomgeving en infrastructuur		
		RWS	Rijkswaterstaat		
		RWZI's	Rioolwaterzuiveringsinstallaties		

Jaarrekening 2023

Balans

per 31 december 2023 (na verwerking voorstel resultaatbestemming); luidend in euro's

ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
Materiële Vaste Activa		
Hard- en software 3 jaar	54.410	20.859
Hard- en software 5 jaar	57.119	54.109
Kantoorinventaris	8.419	24.389
Aanpassing huisvesting	11.447	14.032
Materialen thuiswerken	-	-
Totaal Materiële Vaste Activa	131.395	113.389
Financiële Vaste Activa		
Waarborgsommen derden	22.477	22.477
Totaal Financiële Vaste Activa	22.477	22.477
Vlottende Activa		
Obligaties en Overige effecten	-	250.750
Debiteuren	99.504	80.101
Overige vorderingen	133.511	159.956
Overlopende activa	107.258	158.427
Liquide middelen en spaartegoeden	11.704.417	11.202.207
Totaal Vlottende Activa	12.044.690	11.851.441
Totaal Activa	12.198.562	11.987.307
PASSIVA	31-12-2023	31-12-2022
Eigen Vermogen		
Verenigingskapitaal	226.890	226.890
Algemene reserve	4.994.341	2.262.912
Bestemmingsreserves	6.080.000	8.662.000
Totaal Eigen Vermogen	11.301.231	11.151.802
Kortlopende Schulden		
Crediteuren	99.779	76.888
Belastingen en premies sociale verzekeringen	129.974	128.166
Overlopende passiva	667.578	630.451
Totaal Kortlopende Schulden	897.331	835.505
Totaal passiva	12.198.562	11.987.307

Staat van baten en lasten

Met betrekking tot het jaar 2023; luidend in euro's

BATEN	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Contributie Leden	5.303.000	5.303.000	5.108.201
Bijdragen Derden	45.948	48.000	39.669
Baten uit Activiteiten	-	-	-
Uit separate heffingen (van leden & derden)			
Benchmark	-	-	-
Baten uit (Overdrachts)activiteiten	65.068	38.000	36.172
Totaal Baten	5.414.016	5.389.000	5.184.042
LASTEN			
Organisatie			
Personeelskosten	2.863.734	2.787.000	2.599.691
Huisvestingskosten	276.547	302.000	279.732
Kantoorkosten	149.057	190.000	174.044
Bestuurskosten	51.430	50.000	47.126
Projecten, Thema's & Activiteiten	2.014.223	2.092.000	2.137.617
Totaal van Organisatie	5.354.991	5.421.000	5.238.210
Projecten uit separate heffingen (van leden & derden)			
Benchmark (NL)	-	-	-
Overdrachtsactiviteiten	26.661	38.000	36.172
Totaal Projecten uit separate heffingen	26.661	38.000	36.172
Verplichting teruggave "resultaat" 2022	-	-	-
Verplichting teruggave "resultaat" 2023	-	-	-
Totaal lasten	5.381.652	5.459.000	5.274.382
Resultaat gewone bedrijfsuitoefening	32.364	-70.000	-90.340
Saldo financiële baten en lasten	117.065	70.000	57.335
Resultaat	149.429	-	-33.005
Resultaatbestemming			
Mutatie bestemmingsreserves	82.000	-	340.000
Mutatie algemene reserve	-231.429	-	-306.995
	-	-	-

Statutaire zetel Vewin

De Vereniging draagt de naam: Vereniging van waterbedrijven in Nederland, afgekort Vewin. Zij heeft haar statutaire zetel in Rijswijk en is gehuisvest aan de Bezuidenhoutseweg 12 in de gemeente 's-Gravenhage en is opgericht voor onbepaalde tijd. Het verenigingsjaar valt samen met het kalenderjaar.

De activiteiten van Vewin

Vewin is de brancheorganisatie van de drinkwaterbedrijven in Nederland en heeft ten doel de behartiging van de gezamenlijke belangen van de Leden in (inter) nationale netwerken en het verrichten van al hetgeen daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

De Leden vormen tevens het Bestuur van de vereniging. Het Bestuur geeft vorm aan en bewaakt de doelstellingen en de koers van de vereniging, initieert en begeleidt discussies binnen de vereniging en houdt

toezicht op het bureau. Het Bestuur stelt daartoe onder andere stuurgroepen in met een afgebakend beleidsveld, specifieke of generieke opdrachten. De activiteiten vinden taakstellend binnen begrote kaders plaats. De directie legt verantwoording af aan het Bestuur.

Verbonden partijen

De Vereniging heeft geen verbonden partijen in de zin van het jaarrekeningrecht.

Valuta

Alle bedragen in deze jaarrekening luiden in euro's, tenzij anders is vermeld.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreft de gestorte waarborgsommen die betrekking hebben op verplichte zekerheidsstellingen vanuit leveranciers naar Vewin toe en een looptijd hebben van meer dan 1 jaar.

Vorderingen en overlopende posten

De financiële vaste activa, welke waren opgenomen onder de vlottende activa in verband met de expiratedatum medio 2023, zijn ook daadwerkelijk afgewikkeld in 2023.

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben uitgaande van historische kosten. Lasten worden verantwoord zodra deze voorzienbaar zijn. Baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Pensioenregeling personeel

Vewin heeft een toegezegde pensioenregeling. Deze regeling wordt gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder'-benadering. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst wordt beoordeeld of en zo ja welke verplichtingen bestaan naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie op balansdatum.

Deze additionele verplichtingen, waaronder eventuele verplichtingen uit herstelplannen van de pensioenuitvoerder, leiden tot lasten voor Vewin en worden in de balans opgenomen in een voorziening.

De waardering van de verplichting is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om deze per balansdatum af te wikkelen. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, wordt de verplichting gewaardeerd tegen contante waarde. Discontering vindt plaats op basis van rentetarieven van hoogwaardige ondernemingsobligaties. Toevoegingen aan en vrijval van de voorziening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten.

Ultimo 2023 (en 2022) waren er voor Vewin geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

De stand van de (beleids)dekkingsgraad van het pensioenfonds ABP ultimo december 2023 bedraagt 113,9% (bron: website www.abp.nl 22-2-2024) tegenover 118,6% een jaar eerder.

Vennootschapsbelasting

De vereniging is vanwege haar aard niet vennootschapsbelastingplichtig.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met toepassing van de richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij dit bij het betreffende balanshoofd anders wordt vermeld.

Baten en lasten worden toegekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in de Balans en Staat van Baten en Lasten meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Toelichting op de balans

per 31 december 2023

MATERIËLE VASTE ACTIVA	Hard- & Software	Hard- & Software	Kantoor-inventaris	Aanpassing huisvesting	Materialen Thuiswerken	Totaal
Het verloop van deze post is als volgt	3 jaar	5 jaar	10 jaar	10 jaar	5 jaar	
Aanschafwaarde per 1-1-2023	105.473	80.873	315.402	25.843	-	527.591
Investeringen	52.111	19.230	-	-	-	71.341
Desinvesteringen	-67.895	-7.782	-5.898	-	-	-81.575
Aanschafwaarde per 31-12-2023	89.689	92.321	309.504	25.843	-	517.357
Cumulatieve afschrijvingen t/m 2022	84.614	26.764	291.013	11.811	-	414.202
Cumulatieve afschrijvingen vervreemde activa	-67.894	-7.782	-5.898	-	-	-81.574
Afschrijvingen in 2023	18.559	16.220	15.970	2.585	-	53.334
Cumulatieve afschrijvingen t/m 2023	35.279	35.202	301.085	14.396	-	385.962
Boekwaarde 31-12-2022	20.859	54.109	24.389	14.032	-	113.389
Boekwaarde 31-12-2023	54.410	57.119	8.419	11.447	-	131.395

De afschrijvingstermijnen belopen voor hard- en software respectievelijk 3 en 5 jaar, voor kantoor-inventaris en aanpassing huisvesting 10 jaar.

Materialen ten behoeve van het thuiswerken via Vewin aangeschaft worden in 5 jaar afgeschreven.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
Waarborgsommen derden		
Diversen gestorte waarborgsommen bij derden	22.477	22.477

Toelichting Waarborgsommen derden

Het betreft onder andere gestorte waarborgen in het kader van telefonie, postverzorging, het salarisbureau in België en de huisvesting in Brussel.

De looptijden zijn alle langer dan 1 jaar.

Toelichting op de balans

VLOTTENDE ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
Obligaties		
Obligaties, La Poste	-	250.750
Totaal Obligaties en overige effecten	-	250.750

Het verloop inzake de obligaties, respectievelijk de overige effecten

	Obligaties €
Stand per 1-1-2023	250.750
Aflossing / Verkopen in 2023	-250.000
Correctie waardering	-750
Stand per 31 december 2023	-

Toelichting Obligaties

Ultimo 2023 had Vewin geen beleggingen meer in portefeuille. In 2023 werden de obligaties op einddatum afgelost. De couponrente lag tot einde

van de looptijd (medio 2023) boven de vergoeding op langlopende deposito's.

Debiteuren	31-12-2023	31-12-2022
Debiteuren	99.504	80.101
Totaal Debiteuren	99.504	80.101

Ten aanzien van de vorderingen wordt geen voorziening noodzakelijk geacht.

Overige Vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
Omzetbelasting	133.511	159.956
Totaal Overige Vorderingen	133.511	159.956

Overlopende Activa

	31-12-2023	31-12-2022
Nog te ontvangen rente	9.014	33.086
Overige overlopende activa	98.244	125.341
Totaal Overlopende Activa	107.258	158.427

De post 'Nog te ontvangen rente' heeft betrekking op de rente op banktegoeden over 2023. De ontvangen rente

op het deposito en de obligaties zijn in 2023 volledig afgewikkeld.

Toelichting op de balans

VLOTTENDE ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
Liquide middelen		
Kas	225	328
Bank	4.402.045	1.451.879
Deposito's en spaartegoeden	7.302.147	9.750.000
Totaal Liquide Middelen	11.704.417	11.202.207

De liquiditeitspositie wordt zoveel mogelijk aangehouden op een spaar- respectievelijk depositorekening.

Vewin heeft met de ING-bank een risicomijdend beleggingsprofiel samengesteld.

Bij de Rabobank stond een deposito van € 2,5 mln 10 jaar vast uit. Dit deposito werd verpand als garantstelling voor de financiering van de

KWR-nieuwbouw te Nieuwegein. Het deposito en de bijhorende garantstelling zijn per 2 september 2023 komen te vervallen. De rente op jaarbasis bedroeg tot einde looptijd 3,2%. Het teruggestorte deposito staat onder de liquide middelen verantwoord en is weer volledig ter beschikking van Vewin.

Vewin heeft de bovenstaande ter beschikking staande middelen conform de regels van het Treasurystatuut beheerd.

Toelichting op de balans

	Saldo per 01-01-2023	Aanpassing reserves 2023	Voorstel Resultaat bestemming	Saldo per 31-12-2023
EIGEN VERMOGEN				
Verenigingskapitaal	226.890	-	-	226.890
Algemene Reserve	2.262.912	2.500.000	231.429	4.994.341
	2.489.802	2.500.000	231.429	5.221.231

Bestemmingsreserves:

Ontslagregelingen	2.600.000	-	-	2.600.000
Afkoop exploitatieverplichtingen	1.400.000	-	-	1.400.000
Huisvesting	600.000	-	-	600.000
Advocaat- & Proceskosten	300.000	-	-	300.000
Sharepoint Portal Services	100.000	-	-	100.000
Branchecampagne	1.000.000	-	-	1.000.000
KWR garantstelling	2.500.000	-2.500.000	-	-
NHI middelen 2021	162.000	-	-162.000	-
Gedragscode Slimme Watermeters	-	-	80.000	80.000
Totaal bestemmingsreserves	8.662.000	-2.500.000	-82.000	6.080.000

Totaal Eigen Vermogen	11.151.802	-		11.301.231
------------------------------	-------------------	----------	--	-------------------

In de bestemmingsreserves zijn bedragen opgenomen waaraan een specifieke bestemming door het Bestuur is gegeven.

Bestemmingsreserve Ontslagregelingen

De hoogte van het saldo van de Bestemmingsreserve Ontslagregelingen is ultimo 2023 gezien in het licht van de in de wet en CAO opgenomen regelingen bij ontslag (individueel en collectief). Ter bepaling van de omvang die een dergelijke reserve zou moeten hebben, is gekeken naar de omvang, diensttijd en leeftijd van het personeelsbestand en de in de wet respectievelijk de CAO opgenomen bepalingen omtrent het toekennen van uitkeringen bij reorganisatie en / of ontslag, volgens het principe van een "worst-case-scenario". Vewin is eigenrisicodragend voor wat betreft de WW uitkeringen

(ook voor het derde WW-jaar). Tevens wordt rekening gehouden met bijkomende financiële aspecten rond individueel en collectief ontslag. Herberekening ultimo 2023 geeft volgens het "worst-case-scenario" een hogere uitkomst (circa € 4,5 mln) ten opzichte van de feitelijke hoogte van deze reserve (€ 2,6 mln).

Bestemmingsreserve Afkoop exploitatieverplichtingen

Ultimo 2023 is deze bestemmingsreserve opnieuw beoordeeld. Het betreft de becijferde afkoop van niet persoonsgebonden exploitatieverplichtingen van Vewin, waarbij als uitgangspunt de exploitatie van Vewin geldt voor zowel de organisatorische lasten alsmede de lasten uit activiteiten en thema's. Er is geen aanpassing noodzakelijk.

Toelichting op de balans

Bestemmingsreserve Huisvesting

Ultimo 2023 zijn de eenmalige lasten bepaald die Vewin moet maken om het kantoor op een nieuwe gehuurde locatie opnieuw op te starten en in te richten. Hierbij zijn de herinrichtingskosten van de huisvesting in de Malietoren als uitgangspunt genomen. Er is geen aanpassing noodzakelijk.

Bestemmingsreserve Advocaat- en Proceskosten

De hoogte van deze reserve is bepaald door de ervaring die is opgedaan met een eerdere procesgang. De omvang is bepaald uitgaande van een doorlooptijd van een procedure van maximaal 3 jaar.

Bestemmingsreserve Sharepoint Portal Services

In 2007 werd een start gemaakt met het op een interactieve wijze communiceren met de leden en stakeholders. Hiertoe is Microsoft SharePoint Portal Services ingericht tot een multimedianetwerk (symbiose van internet/intranet/website), dat deze werkwijze mogelijk maakt. Jaarlijks zal worden bekeken of een actualisering van deze wijze van communiceren met de leden een investering vereist.

Bestemmingsreserve Branchecampagne

Het restant van de reserve ten behoeve van de Branchecampagne, die met ingang van het begrotingsjaar 2007 beschikbaar was voor jaarlijkse campagnes, bedroeg ultimo 2011 € 509.614. Ultimo 2014 is besloten om de middelen beschikbaar te houden voor een toekomstige mediacampagne en of activiteiten ten behoeve van de sector. Een gedegen sectorcampagne vraagt op basis van opgedane ervaringen in het verleden om een eerste investering van circa € 750.000 en een follow-up van € 250.000 welke de effectiviteit van de gedane inzet verder verhoogt.

Bestemmingsreserve KWR garantstelling

Sinds 2 september 2013 stond Vewin garant voor de financiering van de nieuwbouw van KWR te Nieuwegein. Bij de Rabobank werd een deposito ondergebracht groot € 2,5 mln tegen 3,2% per jaar. Op 2 september 2023 liep het deposito af en is deze bestemmingsreserve komen te vervallen. De middelen zijn aan de Algemene Reserve van Vewin toegevoegd.

Bestemmingsreserve NHI

Conform het besluit van de ALV d.d. 16-12-2021 werden de niet uitgegeven middelen inzake NHI 2021 groot € 325.000, in een bestemmingsreserve beschikbaar gehouden voor aanwending in de loop van 2022. In 2022 werd een deel ter grootte van € 163.000 uitgegeven aan NHI, zonder een beroep te doen op de bestemmingsreserve. Ultimo 2022 viel er daardoor € 163.000 vrij; wat werd toegevoegd aan de Algemene Reserve. De resterende middelen ad €162.000 zijn uitgegeven in de loop van 2023, eveneens zonder een beroep te doen op de bestemmingsreserve. Ultimo 2023 viel het restant van deze bestemmingsreserve vrij ten gunste van de Algemene Reserve.

Gedragscode Slimme Watermeters

Conform het besluit van de ALV d.d. 14-12-2023, is een bestemmingsreserve gevormd inzake een Gedragscode Slimme Watermeters ad € 80.000.

Toelichting op de balans

KORTLOPENDE SCHULDEN	31-12-2023	31-12-2022
Crediteuren		
Crediteuren	99.779	76.888
Totaal Crediteuren	99.779	76.888

Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonbelasting	129.974	128.166
Totaal Belastingen en premies sociale verzekeringen	129.974	128.166

Overlopende Passiva		
Niet opgenomen vakantieverlof	117.858	104.658
Niet opgenomen IB-uren	480.814	467.683
Te betalen / vooruit ontvangen posten	57.102	46.843
Restitutie "resultaat" 2020-2022 en 2021-2023	-	-
Nog te betalen Vakantietoelage (FAB/reconstructie)	11.804	11.267
Totaal Overlopende Passiva	667.578	630.451

Niet opgenomen vakantieverlof en IB-uren

Het niet opgenomen vakantieverlof per 31 december 2023 bedroeg 1.753 uren (ultimo 2022 1.575 uur). De niet opgenomen uren hebben betrekking op de jaren 2019 tot en met 2023 en alle zijn bovenwettelijke uren en worden als kortlopend beschouwd. De waarde van de reservering stijgt, vanwege de gestegen salarissen en als gevolg van een grotere hoeveelheid uitstaande uren van de medewerkers.

Het saldo van het niet opgenomen Inzetbaarheidsbudget daalde per 31 december 2023 naar 7.039 uur (ultimo 2022 7.072 uur). Deze uren worden jaarlijks conform de CAO toegekend en mogen van jaar tot jaar worden meegenomen. Ze dienen de inzetbaarheid van de medewerker op enig moment in de toekomst te ondersteunen. De waarde van de voorziening nam in absolute zin toe ultimo 2023 ondanks een tweetal uitdiensttredingen waarbij een grote hoeveelheid uren werd afgerekend met betrokkenen.

De oorzaak van de stijging in absolute zin moet worden gezocht in de forse cao-stijging begin 2023.

Restitutie resultaat 2020-2022 en 2021-2023

Ultimo 2014 is besloten om het vermogen van Vewin niet verder te laten groeien. Hiertoe worden de positieve exploitatiesaldi van Vewin aan de Leden gerestitueerd via een korting op de contributieheffing, tenzij het Bestuur anders besluit.

Het resultaat van 2023 beloopt € 149.429 positief. Hierin zitten ook de uitgaven in het kader van het uitgevoerde gedeelte van de NHI activiteiten. De restant van de bestemmingsreserve NHI (€ 162.000) was gevormd uit de middelen van 2021. Het lijkt voor de handliggend de overtollige middelen terug te laten vloeien naar de Algemene Reserve van Vewin. Deze middelen kunnen eventueel in een later stadium een andere aanwendig krijgen binnen de exploitatie van Vewin.

Toelichting op de balans

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Leaseauto's

Vanaf 2000 maakt Vewin gebruik van operationele lease-overeenkomsten. Deze overeenkomsten scheppen gedurende de leaseperiode van de auto's verplichtingen voor Vewin die niet uit de balans blijken. Op 31 december 2022 beschikte Vewin over 4 bedrijfsauto's in operational lease met een totale verplichting van € 117.500 (2022 € 170.600). De verplichtingen van de lopende contracten komen achtereenvolgens uit op € 51.900 voor 2024, € 39.900 voor 2025 en € 25.700 voor 2026 en € 0 voor 2027. De meerjarige verplichtingen hebben een looptijd van 4 jaar.

Huurverplichting

Ultimo 2021 heeft Vewin het huurcontract van haar kantoor in de Malietoren aan de Bezuidenhoutseweg te Den Haag verlengd. Met de verhuurder VNO-NCW is een huurcontract voor de periode van 5 jaar gesloten tot 31 december 2026. In november 2025 zal worden bekeken tegen welke voorwaarden het huurcontract kan worden verlengd.

De jaarhuur voor 2024 bedraagt uitgaande van het contract en de daarin bedongen korting (1 maand korting per vol gehuurd jaar tot en met 2026) circa € 127.000 (realisatie 2023 € 120.000).

De bijkomende servicelasten met betrekking tot 2024 zullen naar verwachting circa € 105.000 bedragen (realisatie 2023 € 108.000).

De meerjarige verplichtingen hebben een looptijd gelijk aan 5 jaar (eindigend op 31 december 2026).

Voorzitterschap Certificering en Normalisering

Vewin draagt gedurende de periode 2022 - 2025 jaarlijks (met een uitloop van 1 jaar) € 30.000 bij in de kosten van het secretariaat van de voorzitter van de nieuwe ISO-werkgroep voor kwaliteitscriteria moleculairbiologische methoden.

Toelichting op de staat van baten en lasten

met betrekking tot 2023

BATEN	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Contributie Leden			
Contributie	5.303.000	5.303.000	5.108.201
Totaal Contributie Leden	5.303.000	5.303.000	5.108.201

Het contributiebedrag voor 2023 is toegenomen ten opzichte van de realisatie van het voorgaande jaar 2022. De organisatiekosten namen toe door hogere personeels-

lasten. De lasten inzake activiteiten kwamen licht lager uit. In verband met de vergelijkende cijfers is het bedrag van 2022 aangepast naar de systematiek van 2023.

Bijdragen derden

Doorberekende kosten Brussel	37.452	33.000	31.093
Doorberekening stichting EBC	4.573	15.000	3.574
Diverse baten	3.923	-	5.002
Totaal Bijdragen Derden	45.948	48.000	39.669

De doorberekende kosten Brussel hebben vooral betrekking op de huisvestingskosten, die over de exploitatie van Vewin lopen. Deze kosten worden 50:50 gedeeld met de UvW. De doorberekening aan

de Stichting EBC heeft betrekking op de kosten inzake de inhuur van een medewerker van Vewin. De diverse baten hebben betrekking op correcties van te hoog geraamde accountantskosten.

Baten uit Activiteiten

Benchmarks	-	-	-
Kaderrichtlijn water, richtlijn prioritair stoffen	38.667	-	-
Totaal Baten uit Activiteiten	38.667	-	-

De kosten inzake de 'Benchmarks' zijn conform de begroting 2023 binnen de hierboven staande ledenbijdragen opgenomen.

De extra opgehaalde bijdrage inzake de 'Kaderrichtlijn water, richtlijn prioritair stoffen' heeft betrekking op meerkosten inzake de uitvoering van dit project.

Toelichting op de staat van baten en lasten

BATEN	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Baten uit Overdrachtsactiviteiten			
Consumentenzaken (SGC)	26.401	38.000	36.172
Totaal Baten uit Overdrachtsactiviteiten	26.401	38.000	36.172

Vewin berekent de lasten uit hoofde van de 'Geschillencommissie' volledig door aan de veroorzakers middels een eindafrekening. Het betreft zowel de vaste lasten

van de commissie, als ook de kosten van de behandelde specifieke 'cases'.

LASTEN	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Personeelskosten			
Salarissen	1.837.814	1.844.000	1.713.429
Inhuur derden	385.860	268.000	224.775
Premies ABP e.d.	264.017	295.000	276.971
Premie ziektekostenverzekering	178.136	169.000	161.293
Reis- en verblijfkosten	120.478	108.000	92.146
Studie, symposia, congressen e.d.	5.950	21.000	23.164
IB-uren en vakantieverlof	26.331	38.000	68.021
Overige personeelslasten	45.148	44.000	39.892
Totaal Personeelskosten	2.863.734	2.787.000	2.599.691

Aantal FTE's Vewin ultimo 2023 bedraagt 18,55 (ultimo 2022 18,35).

Ultimo 2023 maakte Vewin geen gebruik van ZZP'ers (ultimo 2022 bedroeg deze inzet eveneens 0 FTE).

Toelichting Personeelskosten

Het totaal van de post personeelskosten komt in totaal circa € 77.000 boven het begrote niveau uit.

De primaire salarislasten bleven (€ 7.000) onder de begroting vanwege niet volledige salarislasten in België.

Vacatures zorgden voor de behoefte aan extra inzet en kosten inzake de werving. De post inhuur derden kwam daardoor zelfs € 118.000 hoger uit dan begroot. De ABP-premies kwamen lager uit dan was voorzien en bleven circa € 31.000 onder de begroting. De premies voor ziektekosten namen wel toe met circa € 9.000.

Ook de post reis en verblijfkosten groeit weer met meer activiteiten buiten het kantoor en stegen € 12.000 uit boven de begroting. Het budget voor studiekosten werd dit jaar niet gehaald en kwam circa € 15.000 lager uit, ondanks de interne promotie. De mutatie in de voorziening voor niet opgenomen verlof bleef per saldo circa € 12.000 onder de begroting. De overige personeelskosten waren ongeveer gelijk aan het begrote bedrag.

Toelichting op de staat van baten en lasten

LASTEN	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Huisvestingskosten			
Huur	119.674	127.000	116.187
Servicekosten	86.556	108.000	99.731
Huisvesting Brussel	70.317	67.000	63.814
Totaal Huisvestingskosten	276.547	302.000	279.732

Toelichting Huisvestingskosten

De huisvestingslasten zijn in totaliteit € 25.000 lager dan de begroting 2023. De gemaakte afspraken in het huurcontract werkten goedkoper uit voor Vewin, naast de handhaving van de bedongen huurkorting. De servicekosten kwamen fors lager uit dan begroot in 2023. Bij het opstellen van de begroting 2023 werd rekening gehouden met een fors hoger bedrag inzake energielasten over het afgelopen jaar. Tot op heden

tast de verhuurder in het duister of de energielasten daadwerkelijk fors hoger zullen zijn. De huisvestingskosten 'Brussel' worden voor 50% doorberekend aan de UvW (circa € 35.000; zie de Baten). Deze kosten kwamen boven het begrote bedrag uit. De hogere energielasten aldaar, zorgde voor deze stijging, die niet bekend was ten tijde van het opstellen van de begroting 2023.

Kantoorkosten

Afschrijvingen	53.333	72.000	64.207
Kantoorbehoeften	7.740	8.000	7.593
Kosten verzekeringen	21.047	33.000	29.926
Drukwerk & porti e.d.	5.054	9.000	10.720
Telefoon en dataverkeer	11.449	10.000	11.495
Controle van de jaarrekening	18.000	18.000	17.500
SharePoint ontwikkelen & inrichten	-	-	-
Carepacks en Licentiekosten	32.433	40.000	32.602
Totaal Kantoorkosten	149.057	190.000	174.044

Toelichting Kantoorkosten

De totale kantoorkosten blijven circa € 41.000 achter bij het begrote bedrag voor 2023.

De lagere afschrijvingslasten (€ 19.000) zijn het gevolg van het deels uitstellen van de voorgenomen investeringen in 2023. Daarnaast vielen de kosten van carepacks en licentiekosten mee door een afgeslankte server en netwerk opstelling in combinatie met andere

software (€ 8.000 lager). Ook de kosten van de verzekeringsportefeuille kwamen lager uit dan verwacht (circa € 12.000).

De overige onderdelen van de post kantoorkosten kenden over- en of onderschrijdingen in 2023, maar bleven per saldo circa € 2.000 onder de begroting van 2023.

Toelichting op de staat van baten en lasten

LASTEN	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Bestuurskosten			
Bestuurskosten	51.430	50.000	47.126
Totaal Bestuurskosten	51.430	50.000	47.126

Toelichting Bestuurskosten

De bestuurskosten betreffen naast de bezoldiging van de voorzitter tevens de kosten van de bestuursvergaderingen en bijeenkomsten.

In totaal overschreden deze kosten het begrote niveau van 2023 met circa € 1.000. De stijging ten opzichte van 2022 is het gevolg van meer fysieke bijeenkomsten van het Bestuur.

PROJECTEN, THEMA'S & ACTIVITEITEN	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Stuurgroepen			
Bronnen & Kwaliteit	552.425	397.000	512.811
Bodem & Infrastructuur	131.575	131.000	440.826
Beveiliging & Crisismanagement	33.994	72.000	35.662
Doelmatigheid & Transparantie	176.639	219.000	319.162
BTO	122.808	122.000	111.644
Normalisatie & Certificering	350.685	435.000	60.000
Communicatie	522.235	561.000	556.217
Overig			
Internationaal	69.073	87.000	48.838
Overige lasten uit activiteiten	54.789	68.000	52.457
Activiteiten gefinancierd uit contributieheffing	2.014.223	2.092.000	2.137.617
Overdrachtsactiviteiten			
Consumentenzaken (SGC)	26.661	38.000	36.172
Activiteiten gefinancierd uit separate heffing / reserves	26.661	38.000	36.172
Totaal Lasten Projecten, Thema's & Activiteiten	2.040.884	2.130.000	2.173.789

Toelichting Lasten Projecten, Thema's & Activiteiten

Vewin zet telkenjare in op zoveel mogelijk effectiviteit en efficiëncy. Door gebruik te maken van de expertise van Leden en derden kunnen de kostenbesparingen optreden.

De bijdrage in het kader van NHI (onder andere via Stowa) en ATA (KWR) wordt gelijktijdig met de contributies geïnd bij de leden van Vewin en normaal gesproken aan beide organisaties doorgesluisd. Echter bij NHI ontstond in 2021 een vertraging in de uitvoering van de geplande activiteiten, waardoor de uitgaven

Toelichting op de staat van baten en lasten

achter bleven bij de opgehaalde middelen. Ultimo 2021 werd om die reden een bestemmingsreserve ter grootte van € 325.000 gevormd voor activiteiten die in 2022 doorgang moesten gaan vinden. In 2022 zijn activiteiten ter grootte van € 163.000 uitgevoerd en gefinancierd uit de gewone exploitatie. Ultimo 2022 viel daardoor eenzelfde bedrag vrij ten gunste van de Algemene Reserve van Vewin. In 2023 werd het restant van de activiteiten afgewikkeld, eveneens ten laste van de gewone exploitatie en valt het restant van deze reserve vrij, ten gunste van de Algemene Reserve.

In de lasten van de stuurgroep Communicatie zit een vooraf niet begrote media campagne. Deze extra lasten konden binnen de begroting worden opgevangen.

Op de overige activiteiten welke veelal via de stuurgroepen worden uitgevoerd en planmatig vanuit de contourennota zijn bepaald, zijn er vooral onderschrijvingen verantwoord in 2023.

De actualiteit bepaalt veelal de accenten in de uitvoering en daarmee uiteindelijk het kostenniveau van de projectmatige activiteiten. Voor alle projectmatige activiteiten gezamenlijk bezien, worden de voor 2023 gestelde kaders niet overschreden. Tevens hoeft er geen gebruik te worden gemaakt van de eerder gevormde bestemmingsreserve NHI.

De gewijzigde presentatie van diverse activiteiten via de stuurgroepen, in combinatie met de contributiesystematiek, alsmede het instellen van de rubriek "Normalisatie & Certificering", maakte een aanpassing noodzakelijk van de presentatie van de cijfers over 2022.

Toelichting op de staat van baten en lasten

LASTEN	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Saldo Financiële Baten en Lasten			
Rentebaten	117.774	70.000	91.869
Overige (financiële) baten	41	-	33
Totaal Financiële Baten	117.815	70.000	91.902
Rentelasten	750	-	34.567
Totaal Financiële Lasten	750	-	34.567
Saldo Financiële Baten en Lasten	117.065	70.000	57.335

De rentecurve gaf in 2023 een opwaartse trend te zien. Waar de rente eerst nog dicht bij de 0% zat op de zakelijke rekeningen, werd richting de tweede helft van 2023 de rente stelselmatig licht verhoogd. Hetgeen een positief resultaat gaf ten opzichte van het begrote niveau van de rentebaten.

De interestbaten werden voor het laatst mede bepaald door een beperkte hoeveelheid (circa € 250.000 nominaal) aan uitstaande hoogrentende obligaties

(4,375% op jaarbasis), die tot het einde van de looptijd (juli 2023) werden aangehouden en het bij de Rabobank afgesloten 10 jarig garantstelling-deposito (€ 2,5 mln à 3,2% op jaarbasis). Deze garantstelling ten behoeve van een hypothecaire KWR-financiering liep na 10 jaar op 2 september 2023 af. Deze middelen staan inmiddels weer volledig ter beschikking van Vewin.

Ondertekening van de jaarrekening

's-Gravenhage, 1 mei 2024

Bestuur Vewin

drs. P.J.M. Litjens,
voorzitter

drs. P.M. Pistor,
directeur PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland
vice voorzitter

mr. drs. A. Driesprong,
algemeen directeur Oasen

drs. R. van Dongen
directeur Brabant Water NV

drs. W. Drossaert,
algemeen directeur Dunea

drs. V.E. Frankot,
directeur WMD Drinkwater NV

drs. S.I. de Haas
plaatsvervangend algemeen directeur Waternet

drs. J.J.W. Nelissen RA,
directeur NV Waterleiding Maatschappij Limburg

ir. A.M. Ottolini,
algemeen directeur Evides NV

ir. T.R. Roozendaal,
voorzitter Raad van Bestuur Vitens NV

mr. R.A.M. Zwart,
directeur NV Waterbedrijf Groningen

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Statutaire bepaling Resultaatbestemming

De statuten bevatten geen voorschriften omtrent de resultaatbestemming.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2022 en 2023.

De jaarrekening 2022 is vastgesteld in de algemene ledenvergadering gehouden op 9 maart 2023.

In de bestuursvergadering van 11 december 2014 is besloten een positief resultaat terug te geven aan de Leden via de contributieheffing. Het door het Bestuur vastgestelde resultaat 2022 was uiteindelijk per saldo € 0, waardoor er geen teruggave in 2024 zal zijn.

Ultimo 2023 valt de bestemmingsreserve inzake “NHI” (restant ultimo 2022) ad € 162.000 vrij. Voorgesteld wordt om het resultaat over 2023 ad € 149.429 positief, in combinatie met de vorming of vrijval van de bestemmingsreserves, toe te voegen aan de Algemene Reserve van Vewin.

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT OVER HET BOEKJAAR 2023

Resultaat 2023	149.429
Resultaat	149.429

Toevoegingen en onttrekkingen aan de (bestemmings)reserves

Onttrekking Bestemmingsreserve NHI (resultaat 2023)	162.000
Toevoeging Bestemmingsreserve gedragscode slimme watermeters	-80.000
Toevoeging Algemene Reserve Vewin (resultaat 2023)	-231.429
	-149.429

Saldo 2023 beschikbaar voor teruggave 2025	-
--	---

Overige gegevens

Overeenkomstig het besluit genomen in de bestuursvergadering d.d. 11 december 2014 werden de vermogensbestanddelen van Vewin qua omvang en samenstelling vastgesteld. Voor een aantal van deze reserves geldt een bepaalde genormeerde omvang en gebeurtenis welke een eventuele vrijval bij een zich voordoende situatie bepaalt. Een actuele herberekening ultimo 2023 leidt vooralsnog niet tot aanpassingen.

Voor wat betreft de realisatie van de begroting 2023 het volgende. In de loop van 2021 werd duidelijk dat de werkzaamheden inzake NHI eerst pas in 2022 en 2023 konden worden uitgevoerd. Van de in 2021 opgehaalde middelen ad € 365.000 werd ultimo 2021 een bestemmingsreserve NHI gevormd groot € 325.000.

In de loop van 2022 zijn deze werkzaamheden deels uitgevoerd voor een bedrag van € 163.000 ten laste van de exploitatie. Ultimo 2022 is daarom ook een deel van deze bestemmingsreserve vrijgevallen.

Ultimo 2023 werden de resterende werkzaamheden inzake NHI eveneens ten laste van de exploitatie uitgevoerd. Ultimo 2023 valt daarom ook het resterende gedeelte van deze bestemmingsreserve ad € 162.000 vrij.

Conform het ALV besluit van 14 december 2023 wordt uit het resultaat 2023 een bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van een Gedragscode Slimme Watermeters. Hiermee is op voorhand een bedrag van € 80.000 gevormd.

Het exploitatieresultaat over 2023 sluit vervolgens op € 149.429 positief.

Het voorstel is om dit positieve saldo in combinatie met de vrijval van de bestemmingsreserve NHI ad € 162.000 ultimo 2023 en verrekend met de vorming van de bestemmingsreserve Gedragscode Slimme Watermeters ad € 80.000, toe te voegen aan de Algemene Reserves van Vewin.

Er zijn over 2023 geen mutaties van de bestemmingsreserve(s) welke afhankelijk zijn van een (jaarlijkse) vrijval.

De bovenstaande mutaties zijn reeds verwerkt in het resultaat en het gepresenteerde vermogen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de vereniging of op de financiële resultaten van de vereniging.

4you audit
 085 488 19 00
 info@4youaccountancy.nl
 www.4youaccountancy.nl
 Maerten Trompstraat 25, 2628 RC Delft

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Vereniging van Waterbedrijven in Nederland (Vewin)

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel
 Wij hebben de jaarrekening 2023 van de Vereniging van Waterbedrijven in Nederland te Den Haag gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Vereniging van Waterbedrijven in Nederland op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en de geldende RJ-richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
 Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Vereniging van Waterbedrijven in Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is, geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW en RJ 640 'Organisaties zonder winststreven' vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ 640 'Organisaties zonder winststreven'.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening
 Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ 640 'Organisaties zonder winststreven'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
 Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

2

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Delft, 1 mei 2024

Audit 4you B.V.

Was getekend M.G.M. Vink RA

3

Colofon

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 12
Den Haag

Postadres

Postbus 90611
2509 LP Den Haag

Telefoon (070) 349 08 50

E-mail info@vewin.nl

Website www.vewin.nl

© Vewin, Den Haag

Eindredactie en coördinatie

Vewin

Grafisch ontwerp

Optima Forma bv

Fotografie

Vewin

ANP Foto

Nico Bastens

Harry de Groot

Bas de Haan

Dirk Hol

David Jagersma

Marijke Kodden

Michelle Muus

Nienke Maat

Marcella Meeuwsen

Oasen

Andries Ophof

Tom Pilzecker

Arnold Reyneveld

Daan van Schijndel

Shutterstock